

Алгоритм взаємодії вчителя та асистента

Пам'ятка для вчителя та асистента

Ця пам'ятка допоможе налагодити ефективну співпрацю між класоводом, учителем-предметником та асистентом вчителя на початку навчального року чи під час формування інклюзивного класу.

1. Знайомство та узгодження ролей

- Які функції виконуватиме вчитель, а які – асистент?
- Яких правил будемо дотримуватися для взаємної підтримки на уроці?
- Як асистент може допомогти саме вам як вчителю?

2. Ознайомлення з документацією

- Чи є у нас доступ до ППР або рекомендацій команди супроводу?
- Які сильні сторони та труднощі має учень/учні з ООП?
- Які спеціальні умови потрібно забезпечити?

Будувати командну взаємодію, де обидва спеціалісти працюють на спільний результат – успішність та комфорт дитини.

 Основні акценти:

1. **Єдність мети** – учитель відповідає за освітній процес, асистент допомагає зробити його доступним.
2. **Розподіл ролей** – учитель готує зміст уроку, асистент адаптує та підтримує учня під час виконання.
3. **Партнерство** – обговорювати труднощі й досягнення після уроків, пропонувати рішення разом.
4. **Гнучкість** – враховувати індивідуальні особливості дитини й швидко коригувати підхід.
5. **Довіра та повага** – відкрито комунікувати, не дублювати функції, а доповнювати один одного.

3. Спільне планування

- Які теми та форми роботи можуть викликати труднощі для дитини?
- Які матеріали варто адаптувати (інструкції, картки, завдання)?
- Які сигнали чи умовні позначки будемо використовувати під час уроку?

4. Встановлення правил взаємодії

- Як будемо діяти, якщо дитина відмовляється працювати?
- Що робимо, якщо виникають порушення дисципліни?
- Які способи заохочення та підтримки будемо застосовувати?

5. Комунікація після уроків

- Скільки часу після уроку ми приділяємо короткому обговоренню?
- У якій формі будемо фіксувати спостереження (щоденник, таблиця, нотатки)?
- Як будемо узгоджувати зміни для наступних уроків?

Етап уроку	Дії вчителя	Дії асистента	Корисні ресурси
До уроку	Вчитель готує тему, цілі, методи; повідомляє асистента про учнів з ООП. Виготовляє дитактичний, роздавальний матеріал	Асистент використовує і готує адаптовані матеріали, підказки, візуалізації за інструкцією вчителя. Допомогає у виготовленні дитактичного, роздавального матеріалу	Презентація «Інклюзивне навчання»: Посібник МОН «Інклюзивна освіта»: Лист МОН № 2.5-281 від 05.02.2018:
Організаційний момент	Встановлює атмосферу, порядок, робочі місця.	Допомогає дітям з ООП зорієнтуватися, підготувати робоче місце.	Презентація «Інклюзивна освіта: відповіді на запитання»: Вебінари «Інклюзивна освіта на старті»:
Пояснення нового матеріалу	Викладає матеріал, демонструє приклади.	Дає візуальні підказки, дублює ключові тези для дітей з ООП.	Відео «Інклюзія та безбар'єрність у школі»

Практична робота	Дає завдання всьому класу, контролює виконання.	Адаптує інструкції, ділить роботу на менші кроки.	Вебінари Naurok з інклюзії: Вебінар «Ефективна робота асистента»:
Контроль і підтримка	Слідкує за роботою всього класу.	Підтримує учнів з ООП, дає підказки, фіксує труднощі.	Презентація «Оцінювання дітей з ООП»: Навчальні вебінари з інклюзії: Відео «Актуальні питання інклюзивного навчання осіб з особливими освітніми потребами» Вебінар «Співпраця вчителя та асистента»:

			
Рефлексія та підсумок	Підбиває підсумки, формулює висновки.	Допомагає учням з ООП висловити думку: перефразовує запитання, допомагає зорієнтуватися у підручнику.	Матеріал «Ідеали та реалії інклюзивного навчання»: Вебінар «Документація асистента»:
Після уроку	Обговорює результати, планує наступний урок.	Фіксує спостереження, занотовує труднощі, обговорює їх із вчителем.	Вебінар «Документація асистента»: Матеріали Всеосвіти (шаблони документів):

Використовуйте метод «зони найближчого розвитку»: від повної допомоги – до підказок, а далі до самостійного виконання завдання учнем.

Будувати командну взаємодію, де обидва спеціалісти працюють на спільний результат – успішність та комфорт дитини.